

О.Є. Златогорський, А.Б. Бардецький, М. Дембец, А. Пелісяк,

О.Л. Позіховський, М. Поссельт, Т. Сайле

ДОСЛІДЖЕННЯ МІСЦЕЗНАХОДЖЕНЬ КУЛЬТУРИ ЛІНІЙНО-СТРІЧКОВОЇ КЕРАМІКИ НА ВОЛИНІ

Українсько-німецько-польська експедиція проводила дослідження пам'яток культури лінійно-стрічкової кераміки на Волині в межах підготовки проекту їх планового вивчення.

Було здійснено попередню розвідку поселення ранньої фази культури лінійно-стрічкової кераміки в с. Межиріч Острозького р-ну на Рівненщині (рис. 1, 1). На пам'ятці проведено шурфування на місці колишніх розкопок (дані в історіографії і документація з розкопок відсутні, матеріали зберігаються у фондах Острозького державного історико-культурного заповідника). Загалом закладено три шурфи розмірами 2,0 × 2,0 м, розміщені в шаховому порядку (рис. 1, 4). Пам'ятка відома також як місце розташування палацу князя Януша Острозького. Від нього залишилися лише фундаменти, приховані товщею будівельного сміття потужністю до 1,5 м. У шурфах зафіксовано ці фундаменти та встановлено, що вони були залиті вапняковим розчином, перемішаним з фрагментами вапняку, викопаними в материковому суглинку (рис. 1, 5). Тут же знайдено матеріали ранньослов'янського часу та давньоруського періоду.

Експедицією також проведено геомагнітні дослідження двох пам'яток класичної нотної фази культури лінійно-стрічкової кераміки в с. Новомалин Острозького р-ну Рівненської обл. (уроч. Іванова Гора та уроч. Безодня), однієї у с. Хорів того ж району (уроч. Підлужжя) та поселення залізозовської фази цієї культури в с. Рованці біля Луцька (уроч. Гнідавська Гірка).

Для досліджень використовувався прилад Fluxgate-Gradiometer Forster Ferex 4.032 DLG 4 probes, raster 0,5 × 0,2 м. Отримано такі результати.

Рованці, уроч. Гнідавська Гірка. Досліджена площа становить 0,117 га. Попри малу площу досліджень, вдалося виокремити магнітні аномалії, які є

Археологічні дослідження в Україні 2012. – Київ-Луцьк: Волинські старожитності, 2013. – С.131-133.

слідами археологічних об'єктів, однак з огляду на площу немає можливості їх докладнішої інтерпретації.

Новомалин, уроч. Іванова гора (рис. 1, б). Досліджена площа — 1 га. Зафіксовано велике скупчення магнітних аномалій, типових для археологічних об'єктів, і круглу структуру діаметром близько 20 м (рис. 1, б). Поселення продовжується на захід від дослідженої площі.

Новомалин, уроч. Безодня (рис. 1, з). Досліджена площа — 1 га. Зафіксовано магнітні аномалії, які свідчать про наявність археологічних об'єктів, у двох випадках вони мали видовжену форму, яка нагадує довгі прижитлові ями, характерні для культури лінійно-стрічкової кераміки. Поселення продовжується на північ від дослідженої площі.

Хорів, уроч. Підлужжя (рис. 1, 2). Досліджена площа — 1 га. Зафіксовано численні аномалії, які можна пов'язати з археологічними об'єктами. Однак інтерпретація ускладнена, оскільки пам'ятка, ймовірно, перекрита шаром колювію. Поселення продовжується на північ від дослідженої площі.

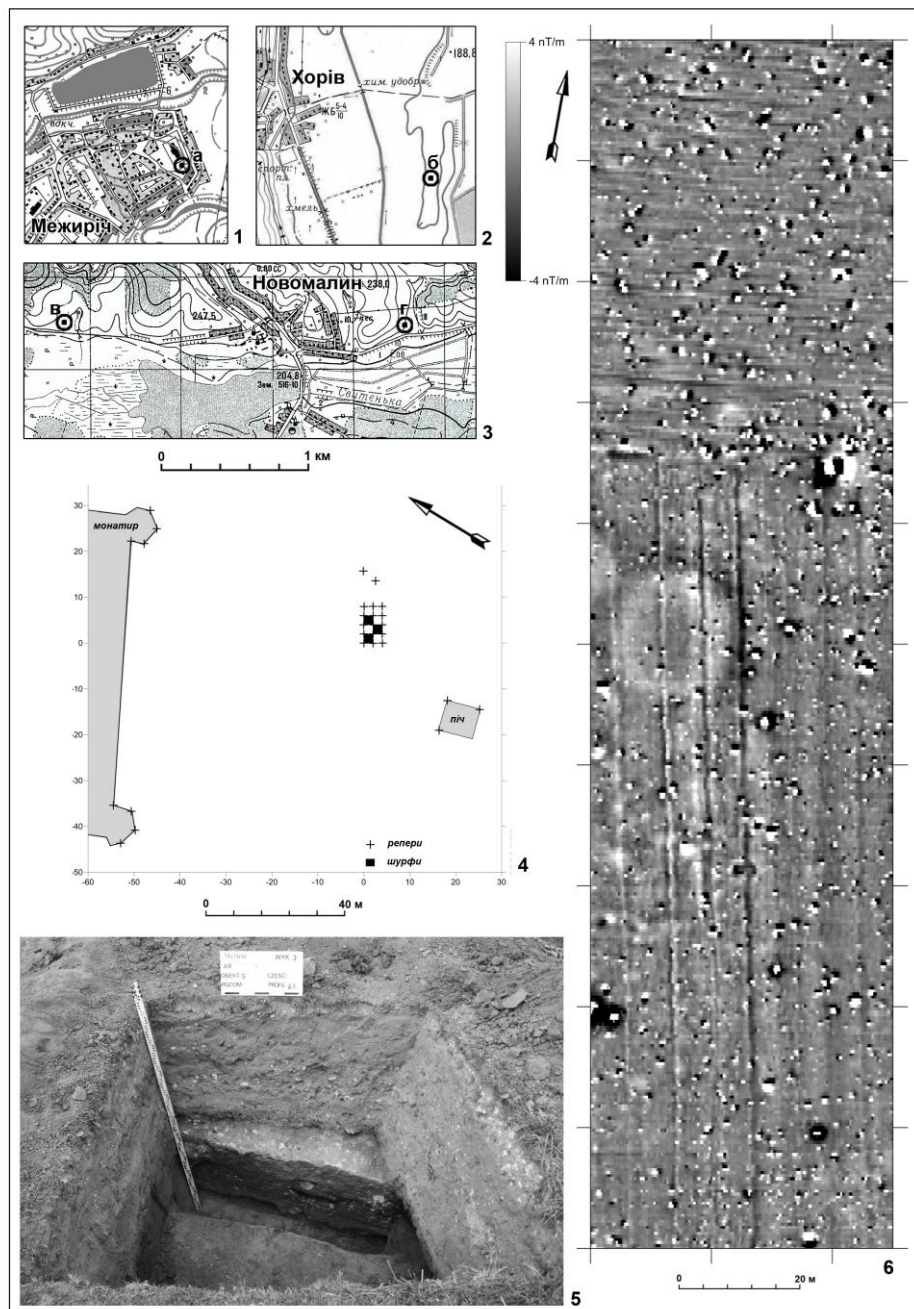

Рис. 1. Дослідження місцезнаходжень культури лінійно-стрічкової кераміки на Волині: 1 — топографічна карта околиць с. Межиріч з позначенням місця досліджень; 2 — топографічна карта східної околиці с. Хорів з позначенням місця геомагнітних досліджень; 3 — топографічна карта околиць с. Новомалин з позначенням місць геомагнітних досліджень; 4 — ситуаційна схема розміщення шурфів на поселення Межиріч, Монастир; 5 — фото шурфу 3 із залишками фундаменту палацу XVII ст.; 6 — план геомагнітної зйомки на поселенні Новомалин, уроч. Іванова Гора